

Minun puuni

Minun puuni on tammi (*Quercus robur*). Se kasvaa Forssassa Kutomon alueella. Luultavasti se on istutettu, koska kasvupaikka on puisto ja kaikki puut alueella ovat säännöllisen välimatkan päässä toisistaan.

Puuni näyttää vahvalta ja jyrkevältä. Siinä on paksuja ylöspäin suuntautuvia oksia, joista osa on sahattu pois. Tammen lehdet ovat noin 10 senttimetrin pituisia ja soikeahkoja. Niissä on pykäläinen reuna. Kaarna on tummanruskeaa ja syväuurteista. Kaarnan päällä kasvaa harmaata ja keltaista jäkälää.

Puuni iästä ei ole tarkkaa tietoa, mutta arvioin sen olevan ainakin 80-100 vuotta vanha. Tammi on pitkäikäinen puulaji. Se voi elää jopa yli 1000-vuotiaaksi. Muualla maailmassa on tammilajeja, jotka voivat elää vieläkin vanhemmaksi.

Tammi kukkii alkukesästä. Sen kukat ovat huomattomia norkkoja. Roikkuvassa hedekukinnossa valmistuva siitepöly leviää tuulen avulla pieneen punaiseen emikukintoon. Pölytyksen ja hedelmöityksen jälkeen kehittyy tammenterho, jonka sisällä siemen on. Kun eläimet piilottavat terhoja maahan, tammi leviää uusille kasvupaikoille.

Tammesta hyötyy moni eläin. Tammenterhot ovat esimerkiksi oravan ja närhen suurta herkkua. Jänikset ja hirvieläimet syövät tammen nuoria taimia. Vanhaan tammeen tulee koloja, joissa linnut voivat pesiä. Sadat eri hyönteislajit ovat riippuvaisia etenkin lahoavasta tammesta. Tammi muodostaa sienijuuren useiden sienilajien kanssa, esim. kultarouskun ja tammenherkkutatin.

Nuoren tammen lehdissä voi joskus nähdä harmaata peitettä. Se on tammehärmää, joka on sienitauti. Se ei kuitenkaan juuri vahingoita tammea. Tammen rungolla voi kasvaa erilaisia

kääpiä, joista tuhoisin on tammen puuainesta lahoittava keltainen rikkikääpä. Tammessa esiintyy myös tuhohyönteisiä, kuten tammikääriäinen, jonka toukat saattavat syödä tammen lehdet kokonaan.

Tammen puuaines on arvokasta, koska se on niin kestävää ja sitä on helppo työstää. Lähes kaikki Suomessa käytetty tammipuu joudutaan tuomaan ulkomailta. Siitä tehdään mm. huonekaluja, ovia ja parketteja. Aikanaan tammesta rakennettiin laivoja. Keski- ja Etelä-Euroopassa tammesta tehdään viini- ja oluttynnyreitä.

Lähteet:

Puuproffa. Tammi

<https://puuproffa.fi/puutieto/yleista-puista/tammi/>

Luettu 22.10.2022

UPM Metsä. Tammi

<https://www.upmmetsa.fi/tietoa-ja-tapahtumia/tietoartikkelit/tammi/>

Luettu 22.10.2022

Luontoportti. Tammi

<http://www.luontoportti.com/suomi/fi/puut/tammi>

Luettu 22.10.2022

Metsäalan ammattilehti. Tammi

<https://www.ammattilehti.fi/uutiset.html?3350>

Luettu 22.10.2021

Luopioisten kasvisto. Tammenhärnä

<https://www.luopioistenkasvisto.fi/Sivut/mikrosienet/tammenharma.html>

Luettu 22.10.2022

Holmåsén, I. (1991): Pohjolan puut ja pensaat. WSOY.